

Uit een inventarisatie van de VEB onder 78 Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen blijkt dat slechts zes ondernemingen hun accountant halverwege het jaar een beoordelingsverklaring lieten afgeven. Ondernemingen die hier niet toe genegen bleken, verwezen vaak naar de extra kosten en de (vermeend) beperkte toegevoegde waarde van een tussentijdse beoordeling door de accountant.

Nieuwe test in aantocht

De halfjaarcijfers waren de eerste test voor ondernemingen. De jaarcijfers over 2020 die bij het ter perse gaan van dit jaarverslag gepubliceerd worden, zijn een nieuw weegmoment. Dan zullen de resultaten en aannames van alle ondernemingen bovendien beoordeeld worden door de accountant, waar dat bij de halfjaarcijfers maar bij een deel van de ondernemingen gebeurde. Het valt te hopen dat het optimisme van ondernemingen over het snelle verloop van de crisis bewaarheid wordt.

De algemene vergadering (ava) anders

De coronacrisis zette ook de jaarlijkse cyclus van aandeelhoudersvergaderingen radicaal op zijn kop. Een in allerijl opgetuigde spoedwet moest er in het voorjaar aan te pas komen om het mogelijk te maken dat het jaarlijkse verantwoordingsmoment van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen niet per se in fysieke vorm hoefde plaats te vinden.

Die noodwet zorgde ervoor dat bedrijven een virtuele vergadering mochten organiseren. Voorwaarde was wel dat die bijeenkomst door aandeelhouders op zijn minst te volgen moest zijn via audio- of videostream. Ook moesten zij voorafgaand aan de ava de mogelijkheid krijgen om vragen in te sturen. Naar de letter van de nieuwe wet hoefden bedrijven het stellen van vervolgvragen tijdens de virtuele sessie overigens niet te faciliteren.

Uiteindelijk bleek van de 78 meest prominente ondernemingen op het Damrak net iets minder dan de helft (36 bedrijven) hun aandeelhouders in staat stelde om live aan de ava deel te nemen.

Bedrijven met een notering aan het smallcapsegment (ASCX) waren het meest toeschietelijk. Ruim de helft van de onderzochte ondernemingen werkte mee aan live participatie door aandeelhouders. Technische haperingen kwamen daarbij meer dan eens voor.

Binnen de AEX was de techniek stabiel, maar bleek interactie minder vaak mogelijk. Elf van de 23 onderzochte hoofdfondsen faciliteerden het stellen van vervolgvragen.

Ongekende kritiek

De moeilijke omstandigheden hebben aandeelhouders er niet van weerhouden om het beleid van ondernemingen kritisch te beoordelen. Dat werd misschien wel het meest duidelijk bij stemmingen over beloningen.

Door invoering van een nieuwe richtlijn moesten beursfondsen vanaf 2020 de beloning beter onderbouwen en aangeven of er wel maatschappelijk draagvlak was voor het voorgestelde beleid.

Aandeelhouders moesten ook de kans krijgen (nogmaals) te kunnen stemmen over de beloningsregels. En in plaats van een normale meerderheid – 50 procent plus één aandeel – is het beleid als gevolg van de nieuwe richtlijn pas goedgekeurd als meer dan driekwart van het aandelenkapitaal zijn fiat geeft.

Afstraffing

Bij acht van de 66 beursfondsen die een beloningsplan voorschotelden, werd die drempel van 75 procent niet gehaald. Dat is een ongekend hoog aantal.

Normaal gesproken is de goedkeuring van dit beleid niet meer dan een formaliteit. Philips was in 2008 waarschijnlijk het laatste Nederlandse beursfonds dat het beleid niet door de vergadering gelooft kreeg.

De weerstand van aandeelhouders is terug te voeren op (een combinatie van) ondermaatse operationele en financiële prestaties, een te ruimhartig beleid ten aanzien van discretionaire bonussen, excessief belonen al dan niet door een verkeerde peergroep, geen maximum aan de